

Aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūra. Komisija padeda valstybėms narėms geriau taikyti ES aplinkos apsaugos nuostatas – taip saugomi piliečiai ir gerinama jų gyvenimo kokybė

Briuselis, 2019 m. balandžio 5 d.

Iniciatyva, kuria siekiama geriau taikyti ES žiedinės ekonomikos, gamtos ir biologinės įvairovės, oro kokybės, taip pat vandens kokybės bei valdymo politiką ir nuostatas.

Šiandien Komisija paskelbė antrąją aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūrą. Ji yra [2016 m. pradėtos iniciatyvos](#), kuria siekiama pagerinti Europos aplinkos politikos ir bendrai sutartų taisyklių visose ES valstybėse narėse įgyvendinimą, dalis. Įgyvendinant ES aplinkos politiką ir teisės aktus ne tik užtikrinama sveika aplinka, bet ir atveriami naujų tvaraus ekonomikos augimo, inovacijų ir darbo vietų kūrimo galimybių. Visiškai įgyvendinus ES aplinkos teisės aktus, ES ekonomika kasmet galėtų sutaupyti maždaug 55 mlrd. eurų sveikatos priežiūros išlaidų ir tiesioginių su aplinka susijusių išlaidų.

Už aplinką, jūrų reikalus ir žuvininkystę atsakingas Komisijos narys Karmenu **Vella** nurodė: „J.-C. Junckerio vadovaujama Komisija yra įsipareigojusi kurti Europą, kuri apsaugo. Mūsų prioritetas – užtikrinti, kad piliečiai galėtų naudotis švariu oru ir vandeniu, atliekų tvarkymas būtų kokybiškas, o gamtos turtai būtų saugomi. Aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūra siekiama padėti valstybėms narėms tai padaryti – suteikiant joms reikiamos informacijos ir priemonių.“

Apžvalgoje išdėstoma aplinkos politikos ir taisyklių įgyvendinimo padėtis kiekvienoje ES šalyje ir nurodomos įgyvendinimo spragų priežastys. Taip padedama spręsti problemas dar joms neįsisenėjus, be to, nacionalinio lygmens sprendimų priėmėjams nurodoma, kuriems prioritetams reikėtų skirti daugiau dėmesio. Visos valstybės narės pasinaudojo su aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūra susijusia 2017 m. pradėta įgyvendinti aplinkos apsaugos institucijų tarpusavio mokymosi programa (P2P).

Apžvalgos dokumentų rinkinį sudaro: **28 valstybėms narėms skirtos ataskaitos**, kuriose įvertinama ES aplinkos teisės aktų įgyvendinimo būklė ir tobulintinos sritys kiekvienoje iš jų; taip pat **komunikatas**, kuriame pateikiamos išvados ir bendros visos ES tendencijos. Komunikate taip pat visoms valstybėms narėms pateikiamos tobulinimo rekomendacijos ir svarbiausi prioritetiniai uždaviniai.

Įgyvendinimo būklė pagrindinėse politikos srityse

Peržiūros rezultatai rodo, kad aštuoniolika valstybių narių vis dar nesusidoroja su dideliu išmetamų azoto oksidų (NO_x) kiekiu ir penkiolika jų turi toliau mažinti išmetamų kietųjų dalelių kiekį (KD_{2,5} ir KD₁₀). Kadangi **oro** tarša daro didelį poveikį sveikatai, Komisija, vadovaudamasi savo 2018 m. gegužės mėn. komunikatu „Sauganti Europa: švarus oras visiems“, su keliomis ES valstybėmis narėmis užmezgė [dialogus švaraus oro tema](#), o prireikus imdavosi ir konkrečių vykdymo užtikrinimo veiksmų.

Nors apskritai žiedinės ekonomikos teisės aktų sistema sustiprinta, **atliekų prevencija** išlieka nemenkas iššūkis visoms valstybėms narėms. **Atliekų tvarkymo** srityje devynios valstybės narės eina teisingu keliu, penkios jau pasiekė perdirbimo tikslus, tačiau keturiolikai valstybių narių gali nepavykti pasiekti 2020 m. komunalinių atliekų perdirbimo tikslų. Patikimos ir veiksmingos atliekų tvarkymo sistemos yra esminė žiedinės ekonomikos sudėtinė dalis.

Vandens srityje dar reikia daug nuveikti, kad būtų visiškai pasiekti vandens direktyvų tikslai, visų pirma, kad iki 2027 m. būtų užtikrinta gera vandens telkinių būklė. Dviejuose trečdaliuose valstybių narių miesto nuotekos vis dar valomos netinkamai. Norint pasiekti šiuos tikslus, būtinos didesnės investicijos, todėl ES lėšomis ir toliau bus remiamos įgyvendinimo pastangos.

Siekiant apsaugoti **gamta ir biologinę įvairovę**, tinklas „Natura 2000“ toliau buvo plečiamas sausumoje ir jūroje. ES jau viršijo Biologinės įvairovės konvencijoje nustatytą [tikslą](#) iki 2020 m. 10 proc. savo pakrančių ir jūrų rajonų įteisinti kaip saugomas jūrų teritorijas. Vis dėlto daugelis valstybių narių turi aktyviau prisidėti prie tinklo „Natura 2000“ užbaigimo ir valdymo.

Klimato srityje valstybės narės padarė didelę pažangą įgyvendindamos ES klimato srities teisės aktus ir tikėtina, kad 2020 m. tikslai bus pasiekti. Vis dėlto kiekviena valstybė narė ir ES bendrai turi dėti

daugiau pastangų, kad būtų laikomasi tarptautinių įsipareigojimų pagal Paryžiaus susitarimą ir būtų išvengta blogiausių klimato kaitos padarinių.

Atliekant aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūrą įdiegta ir nauja priemonė – bendradarbiavimo programa (angl. **Peer-to-Peer**). Ja valstybių narių aplinkos apsaugos institucijos skatinamos mokytis iš tokių pačių institucijų kitose valstybėse narėse patirties. Nuo šios priemonės įgyvendinimo pradžios visos valstybės narės sudalyvavo bent viename renginyje žiedinės ekonomikos, oro kokybės, medienos reguliavimo, gamtos ir biologinės įvairovės ar vandens kokybės tema.

Apžvalgoje taip pat vertinami tam tikri veiksniai, galintys labai pagerinti aplinkos nuostatų įgyvendinimą; vienas iš jų – aplinkos valdymas. Komisija ragina valstybes narys dar labiau atsižvelgti į aplinkos tikslus siekiant kitų politinių uždavinių, gerinti viešojo administravimo veiksmingumą ir efektyvumą ir su aplinka susijusią informaciją teikti skaidriau. Taip pat dar neišnaudotos visos galimybės įtraukti regionines ir vietos valdžios institucijas bei kitus suinteresuotuosius subjektus sprendžiant pagrindines įgyvendinimo problemas.

Pagrindiniai faktai

Pirmasis aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūros dokumentų rinkinys buvo [priimtas 2017 m. vasario mėn.](#) Aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūra vykdoma pagal Komisijos geresnio reglamentavimo politiką. Pagrindinis jos tikslas – geriau įgyvendinti galiojančius teisės aktus ir politiką. Po aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūros priėmimo daugelis valstybių narių surengė dialogus jų ataskaitose nustatytomis prioritetinėmis temomis. Daugelyje jų dalyvavo regioninės bei vietos valdžios institucijos ir pagrindiniai suinteresuotieji subjektai. Jei bendrai sutartos taisyklės nėra tinkamai įgyvendinamos, Komisija gali imtis teisinių veiksmų. Siekdama, kad to neprireiktų, Komisija atlieka aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūrą ir taip padeda valstybėms narėms geriau taikyti aplinkos apsaugos politiką ir nuostatas.

Daugiau informacijos

[Komunikatas](#) ir [priedas](#)

[28 valstybėms narėms skirtos ataskaitos ir informacijos suvestinės](#)

[Tarnybų darbinis dokumentas apie šios politikos kontekstą](#)

[Aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūros interneto svetainė](#)

IP/19/1934

Žiniasklaidai:

[Enrico BRIVIO](#) (+32 2 295 61 72)

[Stephan MEDER](#) (+32 2 291 39 17)

Visuomenei: [Europe Direct](#) , tel. [00 800 67 89 10 11](#) e. paštas